

РЕШЕНИЕ

№ 103

гр. Благоевград, 01.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ПЕТИ СЪСТАВ, в публично заседание на първи февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Миглена Йовкова

при участието на секретаря Мирела Гълъбова
като разгледа докладваното от Миглена Йовкова Гражданско дело № 20211200100189 по описа за 2021 година

С искова молба от „А.“ ООД против М. АЛБ. Н. е предявен иск за главница от 144 884,25 лева с правно основание чл. 79, ал.1 от ЗЗД във вр. с чл. 229, ал.4 във връзка с ал.2 и чл. 235 от КТ. С него е съединен и иск за неустойка с правно основание е по чл. 92 от ЗЗД и цена на иска 14 884, 25лв.

Дружеството ищец твърди, че между него и М. АЛБ. Н. е сключен договор за обучение и квалификация на 19.07.2019 г., с който при условията на чл. 229 и чл. 235 от КТ, то е поело задължение да финансира същата при обучението й във висше учебно заведение – „Лондон бизнес училище“ по специалността „Магистър по финансов анализ“ за учебната 2019/2020 г. Сочи, че от своя страна М.Н., като обучаваща се е дала съгласие след успешното завършване на обучението да постъпи на работа по трудово правоотношение в ищцовото дружество. В изпълнение на договора дружеството се е задължило и е заплатило такса за обучение по банкова сметка, квартира и дневни по сметка на обучаващия се и самолетни билети за

целия период на обучението, възлизащи общо на сумата от 144 884, 25 лева. Дружеството ищеца сочи, че за отчитане на плащанията по договора, е създадо самостоятелна счетоводна сметка, както и че плащанията по договора са извършени за периода от 23.07.2019 г. до 11.05.2020 г.

Сочи също, че на 23.09.2020 г. учебното заведение „Лондон бизнес училище“ е издало удостоверение, в което е посочено, че М.Н. е придобила магистърска степен по финансов анализ, като е покрила всички изисквания на програмата на учебното заведение.

Ищецът твърди, че е отправил няколко устни и писмени покани до ответницата да се яви в офиса му за сключване на трудов договор, съгласно уговорките между страните, но същият е получавал откази лично от нея, както и от а.А.. Соци се, че последният отказ е заявен на 09.11.2020 г., поради което дружеството е счело, че е налице неизпълнение на задължение, предвидено в чл. 7.5. от договора и е отправило едностранно волеизявление за развалянето му. Последното е материализирано в уведомление от 01.02.2021 г., връчено чрез куриерска фирма на адвокатското дружество, упълномощено да представлява ответницата. Твърди се, че в същото уведомление, освен изявление за разваляне на договора се съдържа и покана към ответницата да върне на „А.“ ООД всички платени суми по чл. 3 от договора, както и да заплати договорна неустойка в размер на 10 % от главницата, поради неизпълнение на задълженията ѝ.

Ответницата чрез процесуалния си представител заявява фактическото твърдение в отговора на ИМ, че ищцовото дружество не е обезпечило възможността ѝ да работи на длъжност, съобразена с придобитата от нея квалификация, тъй като предложената ѝ такава не е свързана с прилагане на знания и умения с придобитата квалификация. Твърди, че съгласно структурата на НКПД 2011г., предложената ѝ длъжност „Бизнес консултант информационни технологии“, с код по класификатора 25116005 е в подклас

„Специалисти по информационни и комуникационни технологии“, докато придобитата от нея квалификация е относима към длъжностите от група 2413 - „Финансови анализатори“ към група „Финансови специалисти“.

Поддържа, че задължението ѝ по чл.4.4. от договора за сключване на трудов договор е бланкетно и не съдържа основните императивно установени реквизити по чл. 66, ал.1 от КТ, като единствено е очертано, че се предвижда сключване при условията на изпитателен срок и допълнително условие за минималния срок на трудовия договор.

Твърди, че обективни причини са препятствали изпълнение на задължението ѝ, тъй като през м. февруари 2020 г. е започнала ползване на отпуск поради бременност и раждане за отглеждане на детето ѝ, както и че е била диагностицирана с корона вирус и общото ѝ състояние и влошената епидемиологична обстановка в глобален аспект не ѝ е позволило да пътува за Б. Сочи още, че към 05.11.2020 г. във В., където тя се е намирала, е бил обявен локдаун и международните полети са били отменени, което е ограничило възможността ѝ да напусне страната. Във връзка с горното обосновава наличие на предпоставки по чл. 11 от договора за освобождаване от отговорност при наличие на форсмажорни обстоятелства, пречещи на изпълнението.

На следващо място заявява, че е предложила на ищеца сключване на трудов договор при условията на работа от разстояние по смисъла на разпоредбите на раздел VIII б от КТ, но не е получила становище във връзка с това ѝ предложение.

След анализ на доказателствата по отделно и в съвкупност, Б. окръжен съд прие за установени следните факти :

Ответницата признава в отговора на ИМ и в първото с.з., чрез пълномощника си, че между нея и ищеца е сключен писмен договор за обучение и квалификация на 19.07.2019 г., както и че ищцовото

дружество ѝ е заплатило сумата от 144 884, 25 лева по този договор. Ето защо съдът е счел, че тези факти не се нуждаят от доказване, но към доказателствения материал са приобщени и писмени доказателства за тях.

Видно е от съдържанието на Договор за обучение и квалификация от 19.07.2019г., сключен между „А.“ ООД и М. АЛБ. Н., че има за предмет предоставяне на средства на обучаващата се Н., за да се обучи по специалността „магистратура по финансови анализи“ в Лондон Бизнес училище в Л., О. к. В. за срок от 12 месеца, с начало 27.08.2019г. Предвидено е, че ако на обучаващия е необходим по – дълъг от този срок за полагане на изпити, срокът на договора се удължава с два месеца, но не по – късно от 28.10.2020г.

Уредено е в договора, че програмата и предметите, по които ще се осъществява обучението са изброени в Приложение №1 и са неразделна част от него.

Основното задължение, което е поело дружеството е да осигури средствата на обучаващия се като заплати таксата за обучение към учебното заведение в размер на 35 400 GBP, като заплати квартирни и дневни пари за 12 месеца по сметка на обучаващия се по 2 300 GBP на месец и като заплати самолетни билети в размер на 1 200 GBP за целия период на обучението.

Както вече беше посочено, ответницата признава, че финансирането на обучението ѝ е заплатено, така както е предвидено в договора от „А.“ ООД. Заедно с това ищцовото дружество представя като доказателства извлечения от разплащателната си сметка в „У.К. Б.“ АД и с тях доказва, че в полза на ответницата са платени таксите към учебното заведение, ежемесечната ѝ издръжка по време на обучението и сумите за самолетни билети.

Поетите задължения по договора от М.Н. са основно две, а именно да премине успешно обучението си и да придобие квалификацията, предмет на договора, като удостовери тези

обстоятелства с официален документ от висшето учебно заведение, в което се обучава. Второто ѝ задължение по договора е да постъпи на работа в ищцовото дружество по трудов договор за три години в рамките на 15 дни след придобиване на удостоверението за квалификацията.

Не е спорно, а и от представеното копие на оригинала, с превод на български език, от Диплома от Лондонско бизнес училище се установява, че М. АЛБ. Н. е положила успешно изпити и е завършила обучението си за Магистър по специалност “Финансов анализ“. Дипломата е издадена на 23.09.2020г. и към нея е приложена академична справка за учебните дисциплини.

Страните не спорят и за обстоятелството, поради което същото следва да се приемем за доказано, че М.Н. не е сключила трудов договор и не е постъпила на работа в „А.“ ООД.

Спорни в делото са обстоятелствата, поради които тя не е постъпила на работа и дали ищцовото дружество и е предложило работна позиция, съответстваща на придобитата от нея образователна степен и квалификация.

В контекста на това съдът установи, че ищецът е отправил предложение към ответницата на 09.10.2020г. за сключване на трудов договор за работна позиция „Бизнес консултант информационни технологии“ с Код по НКПД 2511 6., с основно месечно трудово възнаграждение в размер на 1 910, 13лв.

Видно е от електронната кореспонденция между страните, че на това предложение М.Н. е отговорила на 12.10.2020г. , че е в отпуск по майчинство и предложеното ѝ възнаграждение е по - малко от обезщетението за майчинство, което получава. Последвало е ново писмо от 13.10.2020г. до нея от дружеството, в което е посочено, че ако желае може да не сключва трудов договор за три години с „А.“ ООД, но в този случай следва да върне парите, които дружеството е заплатило за обучението ѝ, заедно с неустойка в размер на 10% от

платената сума или общо сумата 159 372, 68лв. След това писмо ответницата е отправила запитване дали сумата от 1 910лв. бруто е финалното предложение за възнаграждение. На 14.10.2020г. до нея е изпратено отново писмо, в което към нея е отправено предложение за разговор и обсъждане на условията за постъпване на работа, а също ѝ е разяснено, че предложеното възнаграждение е само за изпитателния срок на договора.

Видно е от доказателствата, че кореспонденцията между страните е продължила чрез техните адвокати, като преди завеждане на настоящото дело с писмо от „А.“ ООД, чрез адв. С.В., е отправено изявление до Н., чрез адв. дружество „А., Х. и патрънори“, че разваля договора за обучение и квалификация, поради неизпълнение по смисъла на чл. 7.5. от него. Посочено е, че ответницата не е изпълнила задължението си да постъпи на работа по трудов договор, поради което се явява неизправната страна. Въз основа на изложеното е уведомена, че следва да върне а именно на „А.“ ООД всички платени суми по чл. 3 от договора, заедно с неустойка в размер на 10% от платената сума или общо сумата 159 372, 68лв. Писмото е получено от адвокатското дружество, представляващо М.Н. на 02.02.2021г.

На същото пълномощникът ѝ адв. А. е отговорил, че няма основания за разваляне на договора, тъй като не е налице пълно или частично неизпълнение от нейна страна. Заявено, че считат „А.“ ООД за неизправна страна по договора, тъй като е предложило неприемливи условия за сключване на трудов договор. Заедно с това е заявено, че има обективна пречка М.Н. да пътува от Великобритания за България, тъй като е започнала ползването на отпуск поради бременност и раждане от месец февруари 2020г. Заявено е също, че е диагностицирана с коронавирус и това ѝ здравословно състояние, влошената епидемична обстановка в глобален аспект, както и обявеният във Великобритания локдаун след 05.11.2020г. препятстват пътуването ѝ от В.до Б.

Като свидетел в производството е разпитан съпругът на ответницата, чийто показания съдът счита, че следва да обсъди само досежно момента на завръщане на М.Н. от В. в Б., който според него е през месец декември 2020г. За твърденията му във връзка с обучението ѝ са представени писмени доказателства, които вече бяха обсъдени, а за останалите твърдения, не дава вяра на показанията му, тъй като е заинтересован от изхода на спора, като съпруг на ответницата.

Установява се от представеното копие на оригинал и превод на български език на История на английските закони за локдаун във връзка с коронавируса, от библиотеката на Долната камара на английския парламент, че на 05.11.2020г. е наложен втори национален локдаун, правилата на който предвиждат, че хората трябва да останат в къщи, а е разрешено да напускат дома, когато имат „разумно извинение“. Видно е от същата история на законите, че преди 05.11.2020г. ограниченията са били свързани с работното време и условията за работа на хотелиерско – ресторантьорския бизнес и смесването на хора от различни домакинства.

Заедно с горното във връзка с възможностите и правилата за пътува от Великобритания за България е съществувал публично обявен на правителствена електронна страница наръчник за пътуване. В него е посочено, че към 02.09.2020г. пътуването до Б. подлежи на ограничения при влизане, но на пристигналите от Великобритания не се налагат мерки за самокарантина след пристигане.

Същата информация се съдържа в наръчника и към 25.09.2020г., в сила от 01.10.2020г., както и към 26.10.2020г., в сила от 31.10.2020г.

Липсва информация да са ограничени или напълно забранени полетите от В. за Б. към горния период.

Такова ограничение за пътуване далеч от дома, включително в международен план е наложено във В., считано от 05.11. до 02.12.2020г., освен при обстоятелства свързани с работа или обучение. Т.е. основанието, поради което М. Н. е следвало да пътува за Б., а

именно постъпване на работа попада в изключенията на забраната за пътуване.

В писмо с изх. №047-I-4401 от 18.10.2021г. от изпълнителния директор и от покурита на Авиокомпания „Б. Ер“ е удостоверено, че в периода от м. септември 2020г. до 31.12.2020г., авиокомпанията е осъществявала полети между С. и Л., с конкретно летище на кацане и излитане в Л. – Л. Х.

Останалите писмени доказателства, като неотнормими към конкретни подлежащите на доказване факти в делото, не следва да бъдат обсъждани.

Въз основа на изложеното от фактическа страна, решаващият състав извежда следните правни изводи :

По иска с правно основание чл. 79, ал.1 от ЗЗД във вр. с чл.229, ал.4 във вр. с ал.2 и чл. 235 от КТ :

Съгласно разпоредбата на чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, ако длъжникът не изпълни точно задължението си, кредиторът има право да иска изпълнението заедно с обезщетение за забава или да иска обезщетение за неизпълнение. Заедно с това страните и в договора са уредили последиците от неизпълнение на задължението по чл.4.4. от него обучаващият се да започне работа по трудов договор в дружеството. Съгласно чл. 9 от договора, при неизпълнение на това задължение той дължи връщане на всички платени по чл. 3 от него суми. Съгласно чл. 8 от договора, такова задължение ответницата има и когато облигационната ѝ връзка е прекъснатата с изявление за разваляне на договора от ищеца.

Уважаването на иска за обезщетение за неизпълнение предполага кумулативното наличие на три предпоставки: съществуване на валидна облигационна връзка, от която възниква задължение за изпълнение; пълно или частично неосъществяване на дължимия резултат от страна на ответника и реалното изпълнение на задълженията от ищеца.

С оглед на ангажираните по делото доказателства, съдът приема, че приложеният към ИМ Договор за обучение и квалификация от 19.07.2019г. е валидно сключен между страните и възникването на облигационната връзка между тях не се оспорва от М.Н.. Същевременно, по силата на чл. 20а, ал. 1 от ЗЗД договорът има силата на закон за тези, които са го сключили, поради което с подписването му в правната сфера на всяка от страните са възникнали права и задължения. По делото не се оспорва, че ищецът добросъвестно е изпълнил основните си задължения по процесния договор, а именно да осигури паричните средства на обучаващия се, посочени в чл. 3, ал. 1 от него.

Заедно с това, се установи, че ответницата е изпълнила задължението си да завърши успешно в договорените срокове обучението си по специалността и в учебното заведение, посочени в чл. 1.1. от договора.

Същатат обаче, че е изпълнила задължението си да постъпи на работа по трудов договор в дружеството и да работи в него в продължение на 3 години.

Както е имал повод ВКС да обоснове в свое Решение № 227 от 19.04.20. г. по гр. д. № 1861/20. г., IV г. о., ГК, докладчик съдията А. Б., с договорите за професионална квалификация и преквалификация не се уговаря прехвърлянето на работна сила и извършването на определена работа при работодателя, те не са трудови договори, макар и да са уредени от трудовото право. Следователно, доколкото липсва изрично предвидено условие за форма, следва да се прилагат общите правила на ЗЗД, а не по аналогия уредбата за трудовия договор. Ето защо възражението на ответницата, че процесният договор за обучение и квалификация не съдържа всички реквизити на трудовия договор по чл. 66, ал.1 от КТ и това я освобождава от задължението ѝ да сключи трудов договор с ищеца е неоснователно.

Предвид клаузите и уговорките в представения по делото

договор, същият представлява договор за придобиване на квалификация по смисъла на чл. 229, ал.1 от КТ. Този договор няма характеристиките на трудов доколкото с него няма уговаряне за престиране на конкретен наемен труд и на конкретна длъжност. В контекста на горното, неоснователна е и защитната теза на ответницата, че не е неизправна страна по договора, защото не е сключила трудов договор, поради това, че не ѝ е предложена длъжност, съответстваща на придобитата от нея квалификация. Процесният договор предхожда сключването на трудов договор и е условие в последствие да бъде сключен такъв. Същият следва да отговаря на клаузите, визирани в разпоредбите на чл. 229, ал.1-ал.3 от КТ, но категорично не следва да има съдържанието на трудов договор. За виновно неизпълнение на задълженията по него, свързани с неизпълнение на задължението от страна на обучаващия се да работи при работодателя си в уговорения срок, в случая за срок от 3 години, неизправната страна, ако не е уговорено друго, отговаря по реда на ЗЗД /чл. 229, ал.3, т.2 във връзка с ал.4 от КТ/. В договора обаче липсва уговорка между страните на каква конкретна длъжност ще постъпи на работа ответницата. Нещо повече, тази длъжност не е очертана дори с родови(общи) параметри. Ето защо, липсата на изрична уговорка не може да се третира в полза на обучаващия се и във вреда на работодателя, доколкото последният е бил напълно добросъвестен и е изпълнил изцяло и точно задължението по договора за квалификация осигурявайки таксите, издръжката и разноските за самолетни билети на обучаващия. Съдът счита, че ако се приеме, че няма отговорност за обучаващия се, то последният би се обогатил неоснователно за сметка на спонсора, а това води до негова отговорност на общо основание по реда на чл. 79 от ЗЗД за обезщетение за преките и непосредствени вреди.

В казуса следва да се отчете, че по време на кореспонденцията между „А.“ ООД и М.Н., последната не е имала възражения относно

предлаганата ѝ за постъпване длъжност и тя не е била причина за неизпълнение на задължението ѝ към дружеството. Ето защо този факти за неизпълнение на договора не е предмет на отношенията ѝ със спонсора, докато тези отношения са съществували. Изтъкването му след прекратяването им не следва да се прима като добросъвестност от нейна страна.

Същите разсъждения съдът излага и по отношение на възраженията □, изложени в отговора на ИМ, че не е постъпила на работа, защото се е заразила с коронавирус и защото е била наложена забрана за пътуване извън Великобритания след 05.11.2020г. Видно е от кореспонденцията ѝ с „А.“ ООД през м. октомври 2020г., че тя не е изтъквала горните обстоятелства като пречка да постъпи на работа. Заедно с изложеното, тя не е установила пред работодателя, както и пред съда, че се е заразила с коронавирус. Същото така, тя е имала задължение да постъпи на работа в срок от 15 работни дни от издаването на удостоверение за придобитата квалификация от учебното заведение, но не по – късно от 28.10.2020г. Ето защо всички пречки от обективен и субективен характер след горните срокове са неотнормими към процесното облигационно отношение.

За пълнота на изложението следва да се посочи, че Н. не е имала обективна пречка да отпътува от В. за Б. преди 05.11.2020г. и обстоятелството, че не го е направила до тази дата е по нейна вина. Това не я освобождава от отговорност към дружеството на основание чл. 11 от Договора. Нещо повече, клаузата на чл. 11 я освобождава от отговорност към дружеството при наличие на форсмажорни обстоятелства или здравословни причини по отношение на задължението на обучаващия се да завърши обучението си и да придобие съответната квалификация, но не и от отговорността при неизпълнение на задължението да постъпи на работа в дружеството. Съдът не приема, че Н. е била добросъвестна и е имала намерение да изпълни задължението си за постъпване на работа при ищеца, защото

се е завърнала в България през м.декември 2020г., но не е проявила активност до 01.02.2021г. – датата на изявлението на ищеца за разваляне на договора, да сключи трудов договор с него.

Не може да бъде прието, че обективна пречка за неизпълнение на задължения по договора е и ползването на отпуск поради бременост и раждане, считано от м. февруари 2020г. Този факт не е бил пречка за Н. да проведе и завърши успешно обучението си, поради което не е логично да е обективна пречка за постъпване на работа. Заедно с това, обективна пречка е тази която стои извън волята и възможностите на лицето. Легалното определение за обективна невъзможност за изпълнение предвижда, че такава е налице при случайно събитие или непреодолима сила. Житейската логика повелява да се приеме, че раждането и отглеждането на дете не са случайни събития, нито се дължат на непреодолима сила, т.е. на събитие, на което лицето не може да повлияе.

Безспорно е, че обучаващият се не е изпълнил задълженията си по договора, поради което за него е възникнала изрично уредената от страните отговорност по при неизпълнение на задълженията по чл.4.4. от обучаващия се, че той дължи връщане на всички платени суми от дружеството по този договор. Дори такава изрична отговорност да не е уговорена между страните в самия договор, предвид спецификата на договора, и изричната разпоредба на чл. 229, ал.4 от КТ, отговорността за неизпълнение на договора от обучаващия се да работи при работодателя, може да се търси по реда на ЗЗД.

По изложените мотиви, решаващият състав счита, че предявеният иск за главница в размер на 144 884, 25лв. е основателен и следва да бъде уважен, ведно с присъждане на законна лихва върху нея от завеждане на исковата молба до окончателното ѝ плащане.

По иска с правно основание чл. 92 от ЗЗД :

Тази си претенция ищецът обосновава с клаузата на чл. 9, изр. последно от договора, според което в случай, че обучаващият се

откаже да продължи да работи по трудовия си договор след придобиване на квалификацията, той дължи и неустойка в размер на 10% от платените му парични средства от дружеството. Така както е формулира клаузата следва, че е уговорена неустойка за частично неизпълнение, а не за пълно неизпълнение на задължението по договора обучаващият се да постъпи на работа при работодателя.

Ето защо липсва договорно основание за присъждане на неустойка за неизпълнението, установено в спора, от М.Н. и изразяващо се в отказ да постъпи на работа в дружеството след придобиването на квалификацията в резултат на заплатеното ѝ от „А., ООД обучение. След като страните не са договорили такъв вид неустойка, то претенцията на ищеца е неоснователна. Искът за сумата от 14 884, 25лв., ведно със законната лихва от предявяване на ИМ до окончателното плащане, следва да бъде отхвърлен.

На основание чл. 78, ал.1 от ГПК ответницата следва да заплати на ищеца разноски за настоящата инстанция по съразмерност, възлизащи на 10 522, 72лв.

На осн. чл. 78, ал.3 от ГПК ищецът следва да заплати разноски за настоящата инстанция на ответницата, съразмерно на отхвърлената част от исковете, а именно 1 066, 82лв.

Така мотивиран, Благоевградският окръжен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА М. АЛБ. Н., ЕГН *****, с постоянен адрес в Б., ул.“П. Д. П.“ №13 да заплати на „А.“ ООД, ЕИК 2047., със седалище и адрес на управление в гр. С., бул.“Ч. в. №16, представлявано от управителя А. Л. сумата от 144 884, 25лв.(сто четиридесет и четири хиляди осемстотин осемдесет и четири лева и 25 стотинки), представляваща връщане на всички платени суми по чл. 3 от Договор за обучение и квалификация от 19.07.2019г., ведно със законната лихва върху тази сума от завеждане на ИМ – 16.02.2021г. до

окончателното погасяване на вземането.

ОТХВЪРЛЯ иска на „А.“ ООД, ЕИК 204., със седалище и адрес на управление в гр. С., бул.“Ч. в.“ №16, представлявано от управителя А. Л. против М. АЛБ. Н., ЕГН *****, с постоянен адрес в Б., ул.“П. Д. П.“ №13 за заплащане на сумата от 14 884, 25лв. (четиринадесет хиляди осемстотин осемдесет и четири лева и 25 стотинки), представляваща неустойка за неизпълнение в размер на 10% от главницата, ведно със законната лихва върху тази сума от завеждане на ИМ – 16.02.2021г. до окончателното погасяване на вземането като НЕОСНОВАТЕЛЕН.

ОСЪЖДА М. АЛБ. Н., ЕГН *****, с постоянен адрес в Б., ул.“П. Д. П.“ №13 да заплати на „А.“ ООД, ЕИК 20., със седалище и адрес на управление в гр. С., бул.“Ч. в.“ №16, представлявано от управителя А. Л. сумата от 10 522, 72лв. -разноски за настоящата инстанция по съразмерност,

ОСЪЖДА „А.“ ООД, ЕИК 204., със седалище и адрес на управление в гр. С., бул.“Ч. в.“ №16, представлявано от управителя А. Л. да заплати на М. АЛБ. Н., ЕГН *****, с постоянен адрес в Б., ул.“П. Д. П.“ №13 разноски за настоящата инстанция, съразмерно на отхвърлената част от исковете, а именно 1 066, 82лв.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с въззивна жалба, в 2 – седмичен срок от връчването му на страните, пред САС.

Съдия при Окръжен съд – Благоевград: _____